

SUMERSKÉ MÝTY

ETCSL

Úterý, 14. říjen, 20:11 15 °C [23] 4 cs

ETCSLhomepage - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky Nástroje nápověda

ETCSLhomepage x

etcsl.orinst.ox.ac.uk Google

The Electronic Text Corpus of Sumerian Literature

About ETCSL Using ETCSL Sumerian Miscellaneous Refresh

Introduction

Sumerian is the first language for which we have written evidence and its literature the earliest known. The Electronic Text Corpus of Sumerian Literature (ETCSL), a project of the University of Oxford, comprises a selection of nearly 400 literary compositions recorded on sources which come from ancient Mesopotamia (modern Iraq) and date to the late third and early second millennia BCE. The corpus contains Sumerian texts in transliteration, English prose translations and bibliographical information for each composition. The transliterations and the translations can be searched, browsed and read online using the tools of the website. Funding for the ETCSL project came to an end in the summer of 2006 and no work is currently being done to this site or its contents. For more information, see the About ETCSL menu or the [site map](#).

Browsing and searching the corpus

Corpus content by category

Corpus content by number

Simple search:

Advanced search:

Word lists, sign list and full catalogue:

Go

© Copyright 2003, 2004, 2005, 2006 The ETCSL project, Faculty of Oriental Studies, University of Oxford Updated 2006-10-24 by JE

ETCSL

Úterý, 14. říjen, 20:13 15 °C [23] 4 CS

ETCSL:ETCSLcorpus - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky Nástroje Nápověda

ETCSL:ETCSLcorpus

etcsl.orinst.ox.ac.uk/edition2/etcslbycat.php

Google

ETCSLcorpus

Sign name: A.ŠU.NAGA
Values: tu₁₇

Catalogue of all available compositions and translations by category

- Ancient literary catalogues ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Ur III ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Old Babylonian ([Unicode](#) | [Ascii](#))
- Narrative and mythological compositions ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Narratives featuring deities
 - Enki ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Enlil ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Inana ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Inana and Dumuzid ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Nanna-Suen ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Ninurta ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Other deities ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Narratives featuring heroes
 - Gilgameš ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - Lugalbanda and Enmerkar ([Unicode](#) | [Ascii](#))
- Compositions with a historical background
 - King lists and other compositions ([Unicode](#) | [Ascii](#))
 - City laments ([Unicode](#) | [Ascii](#))
- Royal praise poetry

ETCSL

Úterý, 14. říjen, 20:14

15 °C

[23]

The Electronic Text Corpus of Sumerian Literature - Mozilla Firefox

Soubor Úpravy Zobrazení Historie Záložky Nástroje nápověda

The Electronic Text Co... x

etcsl.orinst.ox.ac.uk/cgi-bin/etcsl.cgi?text=c.1.3*#

Google

ETCSLsubcorpus

Catalogue of available compositions and translations

- 1.3.1 Inana and Enki: [transliteration](#) | [translation](#)
- 1.3.2 Inana and Ebiḥ: [transliteration](#) | [translation](#)
- 1.3.3 Inana and Šu-kale-tuda: [transliteration](#) | [translation](#)
- 1.3.4 Inana and Gudam: [transliteration](#) | [translation](#)
- 1.3.5 Inana and An: [transliteration](#) | [translation](#)

© Copyright 2003, 2004, 2005, 2006 The ETCSL project,
Faculty of Oriental Studies, University of Oxford
Updated 2006-12-19 by JE

ROZDÍL MEZI MÝTEM A EPOSEM

mýtus

- * hrdiny jsou **bohové**, **příšery** a **mýtická stvoření**
- * mýty popisují genealogie a vztahy **ve světě bohů**
- * i v mýtech mohou vystupovat **smrtelníci**

epos

- * hrdinou je postava, která je alespoň zčásti **člověkem**
- * popisují **svět lidský**
- * i v eposech **bohové** - v rolích ochránců nebo nepřátel hlavních postav

⇒ hranice odlišující mýtus od eposu je v některých případech **nejasná**

SUMERSKÉ MÝTY

povaha dochovaných mythologických textů

- * především z opisů z 2. tis. př. n. l.
- * převážně z měst **Nippur**, **Ur** a **Uruk**
- * zabývají se stvořením a uspořádáním vesmíru, zrozením bohů, jejich láskami a intrikami, požehnáními a kletbami, tvůrčími i ničitelskými činy

problematika zařazení

- * v **jednom** mýtu často **několik motivů** **současně**
- * občas splývají i **žánry**
- * mytologické prvky mohou obsahovat i **texty zcela jiného charakteru**
- ⇒ často **nejasné určení žánru** a **tématu** daného textu

STVOŘITELSKÉ MÝTY

témata stvořitelských mýtů

- ⇒ **kosmogonie** - stvoření světa
- ⇒ **theogonie** - stvoření a zrození božstev
- ⇒ **antropogonie** - stvoření člověka

USPOŘÁDÁNÍ SVĚTA

* hlavní slovo nadpřirozená **božstva** - **člověku** příznivě nakloněna i nepřátelská

rozdělení světa

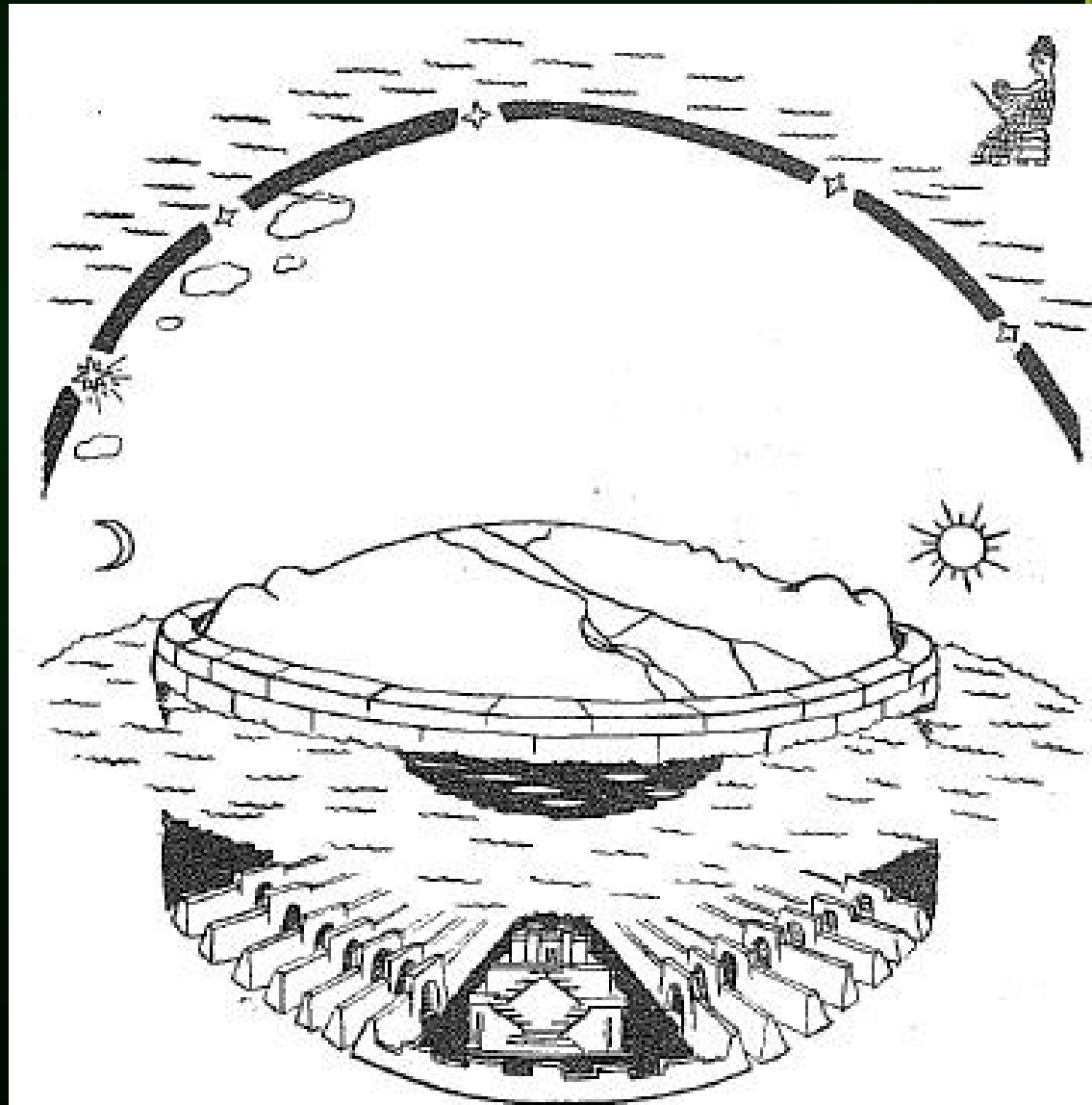
* tři, resp. čtyři, hlavní sféry:

⇒ **nebesa** - **An** - ✨/✚
- Uruk

⇒ **země** - **Enlil**
- Nippur

⇒ sladkovodní oceán
Abzu (akk. Apsû) - **Enki**
- Eridu

⇒ **podsvětí** - **Ereškigal**

USPOŘÁDÁNÍ SVĚTA

- * svět ovládán **řádem** - více než sto božských mocí **me**
- * řád vládne pouze v **civilizaci**, uvnitř městských hradeb, stepi mimo města naopak stále symbolizovaly síly chaosu
- * nynější stav byl nastolen až po **božském stvořitelském aktu**, který se udál v dávné **minulosti**
- * stvořitelské mýty velmi **různorodé** – tradice z různých sumerských měst

KOSMOGONIE

- * stvořitelé - **An, Enlil a Enki**
- * sumerské stvořitelské mýty **kratší**
- * stvořením začínají i některé **spory, rituály, vyzývání a zaklínání**
- * počátek světa a kosmu osvětlen velmi **stručně** - nebesa byla oddělena od země a byly určeny jejich osudy

THEOGONIE

* původ vyšších bohů **Anunna** často vylíčen pouze několika slovy

Spor ovce a obilí

„Když na pahorku nebes a země An zplodil bohy Anunna.“

Enki a Ninmah

„Když byli bohové Anunna zplozeni; když bohyně byly brány za manželky; když se bohyně rozptýlily na nebesích i na zemi; když bohyně (...) otěhotněly a daly život.“

* podrobnější mýty vysvětlující vznik různých **nebeských těles, zvířat, rostlin a činností** = zrození/stvoření bohů, kteří jsou jejich **patrony**

ENLIL A NINLIL

* vysvětluje vznik měsíčního boha **Nanny** (**Suen**, akk. **Sîn**)

hlavní postavy:

⇒ nippurský bůh **Enlil**

⇒ mladá bohyně **Ninlil**

⇒ její matka **Nunbaršegunu**

⇒ tři náhradníci pro podsvětí: **Meslamtaea**, **Ninazu** a **Enbilulu**

⇒ **Nanna** - bůh měsíce se sídlem v **Uru** v chrámu **Ekišnugal**

ENKI A NINĤURSAĜ

* vysvětluje původ božstev, se kterými je spjato ***předení a tkaní látek***

místo: Dilmun

hlavní postavy:

⇒ bůh **Enki**

⇒ bohyně **Ninĥursaĝ** (také nazývána **Ninsikilla** a **Nintu**)

⇒ **Ninmu** - bohyně rostlin

⇒ **Ninkurra** - bohyně rostlinných tkání užívaných pro předení a tkaní

⇒ **Uttu** - bohyně oděvů a tkaní

⇒ **osm božstev** - k vyléčení osmi částí **Enkiho** těla (např. **Ninti**)

ANTROPOGONIE

* stvoření člověka v sumerských mýtech popsáno podrobně

* **různé mýty mají několik společných rysů:**

- ⇒ byla stvořena a od sebe oddělena **nebesa** a **země**
- ⇒ vzešli **bohové** a všemu byl určen **řád**
- ⇒ bohové si jídlo museli opatřovat **prací** na polích sami
- ⇒ byl stvořen **člověk**, aby namáhavou práci **převzal** a **přinášel bohům potravu**

RANÝ VĚK BOHŮ A LIDSTVA

Zúrodnění Sumeru

* **Ninurta** - pravidelné rozvodňování **Tigridu**

Spor ovce a obilí

* bohyně obilí **Ašnan**, bůh divokého zvířectva **Šakkan**, bohyně tkalcovství **Uttu**

Enki a Ninmah

„(...) starší bohové dohlíželi nad prací, zatímco nižší bohové nesli břímě těžké práce (...).“

Spor ovce a obilí

„Lidé v těch dnech neznali pojídání chleba. Neznali odívání se šatem; toulali se zemí s nahými údy. Jako ovce spásali trávu a pili vodu z příkopů.“

ANTROPOGONIE

ZPŮSOBY STVOŘENÍ ČLOVĚKA

emersio

⇒ lidé vzešli ze země jako rostliny

Zpěv o motyce

* *nippurská tradice* - hlavním aktérem a stvořitelem je nejvyšší nippurské božstvo **Enlil**

* v místě **Uzumua** ve městě **Duranki**

formatio

⇒ lidé z krve zabitého boha, z hlíny či smíšením obojího

Stvoření člověka

* stvořitelé **Anunnakové** - krev bohů **Lamga**

Enki a Ninmah

ENKI A NINMAḪ

* *eridská tradice* - stvořitelem **Enki**

hlavní postavy:

⇒ bůh moudrosti **Enki**

⇒ jeho matka - bohyně **Nammu**

⇒ sestra **NinmaḪ**

* lidé uhnětení z hlíny přinesené z **Abzu**

* prvních šest lidí stvořených **NinmaḪ** bylo různě postižených

* **Umul** - stvořený **Enkim** byl slabý a velmi nemocný

* předloha k akkadskému textu **Atraḫasis**

MÝTY O USPOŘÁDÁNÍ SVĚTA

hlavní hrdinové

* **Enki** (akk. Ea)

⇒ bůh vodstva (sladkovodní oceán Abzu, akk. Apsû) a moudrosti

⇒ sídlo – **Eridu**

⇒ chrám – **Eabzu/Eengurra**

* **Inanna** (akk. Ištar)

⇒ bohyně lásky a války

⇒ sídlo – **Uruk**

⇒ chrám – **Eanna**

ENKI A ŘÁD SVĚTA

- * vysvětluje funkci měst (**Eridu**, **Ur**), řek (**Eufkrat**, **Tigris**) a moří (sladkovodní oceán **Abzu**, slané moře)
- * upravuje vztah **Sumeru** k cizím zemím (**Magan**, **Meluhha**, **Dilmun**)
- * **Enki** projíždí v člunu zemi a rozděljuje úlohy bohům
- * zásobí **Tigris** čerstvou vodou, rozmisťuje bažiny, plní řeky rybami, zřizuje orbu, tvoří cihly a rýč, zavádí pastevectví a tkaní, které svěřuje do moci bohyni **Uttu**
- * na konci textu si stěžuje bohyně **Inanna**, že byla při rozdělení funkcí opomenuta

INANNA A ENKI

- * dochovaná jen ve dvou fragmentálních opisech z **Nippuru** a **Ninive**
- * skladba zřejmě náležela k *cyklu textů* o bohyni **Inanně**
- * **Inanna** se snaží rozšířit svou moc na úkor otce **Enkiho** a obrat jej o božské moci *me*
- * *me* - přesně nedefinovatelný pojem - soubor kulturních prvků veškeré civilizace (politické, náboženské i společenské instituce, kněžské hodnosti, obětní náčiní, emoce a různé vlastnosti)
 - ⇒ je podstatným určením každé věci a bytosti a zařazuje ji do řádu světa

DALŠÍ SKLADBY O INANNĚ

Inanna a Ebeḥ

- * autorka **Enḫeduanna** - dcera **Sargona Akkadského** (2340-2284 př. n. l.)
- * o boji **Inanny** s personifikovaným pohořím **Ebeḥ**
- * hymnická oslava válečnického umění bohyně

Inanna a Šu-kale-tuda

Inanna a Gudam

Inanna a An

⇒ **The Electronic Text Corpus of Sumerian Literature** (
<http://etcsl.orinst.ox.ac.uk/>)

SESTUP INANNY DO PODSVĚTÍ

- * v sumerské verzi z **Nippuru** a **Uru**
- * doložena (ve zkrácené verzi) akkadském jazyce
- * **Inanna** se vypravila do podsvětí, kde vládla její sestra **Ereškigal**, aby získala její království
- * pomocnice **Ninšubura** - hledala pomoc u bohů
 - ⇒ neuspěla u **Enlila** ani u **Nanny**
 - ⇒ pomohl **Enki** - dvě bezpohlavní bytosti *kurgarru* a *galaturru*
 - ⇒ náhrada za **Inannu Dumuzi**
 - sestra **Geštinanna**
- * navazuje skladba **Dumuziho sen**

NIČIVÉ ČINY BOHŮ

* nejčastějším původcem – **Enlil** (akk. **Enlil**, **Illil**)

⇒ sídlo – **Nippur**

⇒ chrám – **Ekur**

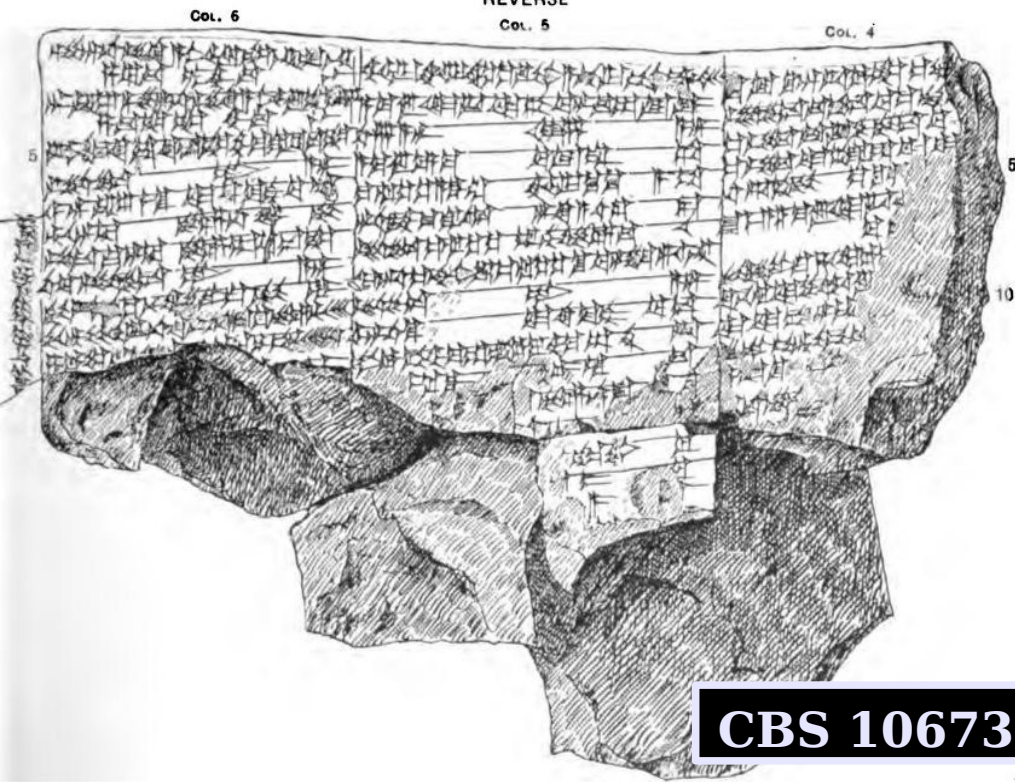
SUMERSKÝ PŘÍBĚH O POTOPĚ

- * byl převzat do *akkadské* a odtud do *biblické* tradice
- * dochoval se pouze v jednom exempláři patrně z **Nippuru**
- * velmi poškozen
- * celkový rozsah přibližně **260** veršů
- * dochovala se asi *třetina* vepsaná ve třech sloupcích po obou stranách dolní části tabulky

OBVERSE

REVERSE

CBS 10673 + CBS 10867

SUMERSKÝ PŘÍBĚH O POTOPE

- * před **potopou** - lidstvo přemnožené a bloudí zemí
- * **Nintu** - usadila lid ve stálých sídlech
- * **královská moc** sestoupila z nebes v podobě královských insignií
- * založeno pět prvních měst: ⇒ **Eridu**, ⇒ **Bad-tibira**, ⇒ **Larak**, ⇒ **Sippar**, ⇒ **Šuruppak**
- * bohové se rozhodli lidstvo zničit
- * ušetřen pouze **Ziusudra** - král a kněz obětník ve městě **Šuruppak**
- * bohové jej obdařili **věčným životem** za to, že zachránil živočichy i lidstvo, a usídlili jej v zemi **Dilmun**

KONEC